

Pos cihazı veya cep telefonu uygulaması üzerinden alınan bahşışlerin vergilendirilmesi hk.

Sayı:

E-38418978-125[6-2024/]-....

Tarih:

03/02/2025

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Defterdarlığı

Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-38418978-125[6-2024/]-....

03.02.2025

Konu : Pos cihazı veya cep telefonu uygulaması
üzerinden alınan bahşışlerin
vergilendirilmesi

İlgi : ...

İlgide kayıtlı özelge talep formlarında; Şirketinizde çalışan personele müşteriler tarafından nakit ve pos cihazları üzerinden bahşış ödemesinde bulunulduğu ve'nin geliştirdiği yazılım kullanılarak garsonların bahşışlerinin pos cihazları ve/veya ayrı bir cep telefonu uygulaması üzerinden teslim ve hizmet bedelinden ayrı olarak tahsil edileceği belirtilerek, pos cihazları ve/veya cep telefonu uygulaması kullanılarak işletmenin diğer kazançlarından bağımsız olarak tahsil edilen bahşışlerin vergilendirilmesi hususunda görüş talep edilmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti" başlıklı 38 inci maddesinde, bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı, ticari kazancın bu şekilde tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hükmüne yer verilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun "İndirilecek Giderler" başlıklı 40 ncı maddesinin birinci fıkrasında ise, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin, ticari kazancın tespitinde gider olarak indirilebileceği hüküm altına alınmış olup bu kapsamda indirilebilecek giderler, işletme ile ilgili olan ve kazancın elde edilmesi ve idamesi için yapılan giderlerdir.

Buna göre, pos cihazı ve/veya cep telefonu uygulaması üzerinden teslim ve hizmet bedelinden ayrı olarak tahsil edilen bahşışlerin, Şirketinizin kayıtlarında diğer gelir hesaplarında takip edilmesi ve

çalışanlara ödenen tutarların da ücret gideri olarak indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN;

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

- "Ücretin tarifi" başlıklı 61 inci maddesinde, *"Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.*

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez.

...",

- "Vergi tevkifatı" başlıklı 94 üncü maddesinde; *"Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.*

1.Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre,

..."

hükümlerine yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 94 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde, çalıştıkları müesseselersen ücret alan garsonların bu ücretlerinin yanında servis ücreti, garson ücreti veya bahşiş gibi adlarla ücret alınması halinde, her iki ücretin toplamı üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirileceği belirtilmiştir.

Aynı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına 7349 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile eklenen (18) numaralı bendinde; *"Hizmet erbabının, ödemenin yapıldığı ayda geçerli olan asgari ücretin aylık brüt tutarından işçi sosyal güvenlik kurumu primi ve işsizlik sigorta primi düşüldükten sonra kalan tutarına isabet eden ücretleri (Şu kadar ki, istisnayı aşan ücret gelirin vergilendirilmesinde verginin hesaplanacağı gelir dilim tutarları ve oranları, istisna kapsamındaki tutarlar da dikkate alınarak belirlenir. Ödenecek vergi tutarı, bu suretle bulunan vergi tutarının içinde istisna tutara isabet eden kısım düşülmek suretiyle hesaplanır. İstisna nedeniyle alınmayacak olan vergi ilgili ayda aylık asgari ücret üzerinden hesaplanması gereken vergiyi aşamaz. Birden fazla işverenden ücret alanlarda bu istisna sadece en yüksek olan ücrete uygulanır.)"* hükmü yer almaktadır.

7349 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun "IV- Ticari ve medeni işlerle ilgili kâğıtlar" başlıklı bölümünün (34) numaralı fıkrasında yer alan "ücretlere ilişkin kâğıtlar" ibaresinden sonra gelmek üzere *"(Bu maddenin birinci fıkrasının (18) numaralı bendinde düzenlenen ücretlerde istisna, aylık brüt asgari ücrete isabet eden kısım için uygulanır.)"* hükmü eklenmiştir.

319 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde, söz konusu istisnanın uygulamasına yönelik ayrıntılı açıklama ve örnek uygulamalara yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, Şirketinize ait otellerde çalışan personele müşteriler tarafından

bazen bahşış kutusuna bırakılmak suretiyle veya doğrudan verilmek suretiyle bazen de kredi kartına ödeme yapılmak suretiyle verilen bahşışlerin ücret olarak kabul edilerek, çalışanların restorandan aldıkları ücretlerle birleştirilmesi ve Gelir Vergisi Kanununun 61, 94, 103 ve 104 üncü maddeleri uyarınca gelir vergisi tevkifatına tabi tutulması gerekmektedir.

Öte yandan, nakden, pos cihazı veya cep telefonu üzerinden yapılması söz konusu bahşış ödemelerinin ücret niteliğini değıştirmeyecek olup bir ay içerisinde alınan bahşış gelirleri ve ücret niteliğindeki diğler ödemeler de dahil olmak üzere ücret gelirleri toplamına, 193 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (18) numaralı bendinde yer alan gelir vergisi istisnasının ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablosunda yer alan damga vergisi istisnasının uygulanması mümkün bulunmaktadır.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

Katma Değler Vergisi Kanununun;

- 1/1 maddesinde, ticarî, sınaî, ziraî faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğı,

- 4/1 maddesinde, hizmetin, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler olduğı ve bu işlemlerin; bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değıerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi şekillerde gerçekleşebileceğı,

- 20 nci maddesinde, teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğı, bedel deyiminin ise, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğler suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değıerler toplamını ifade ettiğı,

- 24/c maddesinde, vade farkı, fiyat farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzer adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değıerlerin KDV matrahına dahil edilmesi gerektiğı,

hükme bağlanmıştır.

Buna göre; teslim ve hizmet bedelinden ayrı olarak, pos cihazı ve/veya cep telefonu uygulaması üzerinden ödemesi yapılan bahşışler, herhangi bir teslim ya da hizmet bedeli olarak değıerlendirilemeyeceğinden KDV'ye tabi tutulmayacaktır.

Bununla birlikte, alınan bahşış tutarının yapılan teslim ya da ifa edilen hizmet bedeline eklenmesi halinde, KDV Kanununun 24/c maddesi gereğinde KDV matrahına dahil edilmesi gerektiğı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.